

DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Klasikinė vokiečių filosofija	01H

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: dr. Brigita Gelžinytė	Filosofijos fakultetas, Universiteto g. 9, Vilnius

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) lygmuo	Dalyko (modulio) tipas
antra		pasirenkamasis

Įgyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
auditorinė	5, Rudens semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: Filosofijos įvadas	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	133	48	85

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos		
<p>Tikslas – supažindinti su svarbiausiais klasikinės vokiečių filosofijos atstovais, pamatinėmis epistemologijos ir ontologijos kontroversijomis bei paradigmu kaita pokantinėje filosofijoje.</p> <p>Dalykinės kompetencijos: Siekiami ugdyti atlikti profesionalią klasikinės vokiečių filosofijos tekstų analizę bei interpretaciją, pateikti išsamų jos kritinį vertinimą žodžiu bei raštu, identifikuoti šiuolaikinės filosofijos diskurso procesus bendresniame istoriniame ir teoriniame kontekste, išvelgti diachronines, genetines ir konceptualines sąsajas su šio laikmečio autorių idėjomis.</p>		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
- <i>Žinos</i> ir <i>supras</i> pagrindines klasikinės vokiečių filosofijos problemas ir svarbiausias sąvokas; <i>Suvoks</i> klasikinės vokiečių filosofijos reikšmę ir aktualumą Vakarų filosofijai nagrinėjant ontologijos ir epistemologijos problemas.	Probleminis dėstymas, paskaitos, svarbiausių autorių tekstų skaitymas, konsultacijos (elektroninės, žodinės).	Rašto darbas, analizuojantis ir interpretuojantis tam tikrą klasikinės vokiečių filosofijos autorių nagrinėjamos problematikos aspektą, diskusijos seminarų metu.
- Gebės <i>atskirti</i> ir tarpusavyje <i>susieti</i> įvairias skirtingų pokantinės filosofijos paradigmu pozicijas, išvelgti oponuojančių teorijų sąsajas, rekonstruoti pamatines prielaidas.	Aktyvaus mokymosi metodai (grupinės diskusijos, sąvokų žemėlapiai, seminaro reziume), konsultacijos (elektroninės, žodinės).	Pranešimo pristatymas seminarų metu, diskusijos seminarų metu.
- Gebės <i>kritiškai vertinti</i> , <i>apibendrinti</i> ir tarpusavyje <i>lyginti</i> klasikinės vokiečių filosofijos tyrinėtojų interpretacijas.	Grupinės diskusijos, darbas seminare, seminarų reziume, savarankiškas darbas su šaltiniais, jų analizė.	Pranešimo pristatymas seminarų metu, rašto darbas, analizuojantis ir interpretuojantis tam tikrą klasikinės vokiečių filosofijos autorių nagrinėjamos problematikos aspektą, diskusijos seminarų metu.

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Refleksija, savimonė ir transcendentalinio subjekto problema pokantinėje filosofijoje. pažinimo pažinimo galimybės sąlygų paieška; proto-intelekto, teorinio-praktinio proto perskyrų problemiškas, daikto savaime problema, Kanto amžininkų kritika.	4		4				8	7	Kant, I. 1993. <i>Opus postumum.</i> [„Selbstsetzungslehre“] (1797–1800) (p.170-176); Jacobi, F. H. 1994. <i>The Main Philosophical Writings And The Novel Allwill.</i> (p.331-338.) Teorinių tekstų skaitymas, jų analizė. Dalis studentų rengia pranešimus.
2. Savimonės performatyvumas J. G. Fichtes pažinimo sampratoje. <i>Tathandlung.</i> Teorinio ir praktinio proto sąsaja. Epistemologijos ontologizavimas.			6				6	7	J Fichte, J. G. 2021. <i>Foundation of the Entire Wissenschaftslehre and Related Writings (1794–95).</i> (200-230p.) Teorinių tekstų skaitymas, jų analizė. Dalis studentų rengia pranešimus.
3. Transcendentalinė filosofija ir Naturphilosophie: ankstyvasis Schellingas. Polemika su Fichte, transcendentalinio subjekto kritika, gamtos samprata.			6				6	7	<i>The philosophical rupture between Fichte and Schelling: selected texts and correspondence (1800–1802)</i> , Laiškai Nr.14 [43-47psl] ir Nr.20 [60-66psl]). Schelling F. W. J. 1987. “Ideas on a Philosophy of Nature as an Introduction to this Science” [1797]. (167-173p.; 181-186p.; 196-202p.) Teorinių tekstų skaitymas, jų analizė. Dalis studentų rengia pranešimus.
4. Hegelio „Dvasios fenomenologija“. Sąmonės kaip savimonės samprata, tiesos ir žinojimo			12				12	15	G. W. F. Hegel. 1997. <i>Dvasios</i>

santykis, mąstymo ir būties tapatybė, negatyvumo ir procesualumo reikšmė. <i>Aufhebung</i> . Spekuliatyvumo ir refleksijos santykis. Subjekto ir substancijos tapatybė.								<i>fenomenologija</i> . (1-79; 94-104). Teorinių tekstų skaitymas, jų analizė. Dalis studentų rengia pranešimus.		
5. Schellingo laisvės filosofija (<i>Freiheitschrift</i>) Laisvės ir blogio ontologijos problema, pagrindo ir egzistavimo perskyra. Sisteminės filosofijos galimybės problema.			4				4	5	F. W. J. Schelling. 1995. <i>Žmogaus laisvės filosofija</i> . 21-29psl.; 37-56psl.; 108-122psl; Teorinių tekstų skaitymas, jų analizė. Dalis studentų rengia pranešimus.	
6. Hegelio „Logikos mokslas“. Pradžios problema. Formaliosios logikos kritika. Logika kaip ontologija.			2				2	4	G. W. F. Hegel. 2010. <i>Science of logic</i> (p. 45-56). Teorinių tekstų skaitymas, jų analizė. Dalis studentų rengia pranešimus.	
7. Vėlyvasis Schellingas: Berlyno paskaitos. Negatyviosios ir pozityviosios filosofijos perskyra. Metafizinis empirizmas. <i>Dass</i> ir <i>Was</i> perskyros reikšmė. Idealizmo kritika.			4				4	5	F. W. J. Schelling. 2008. <i>The grounding of the positive philosophy</i> . (p. 141-154; 193-212). Teorinių tekstų skaitymas, jų analizė. Dalis studentų rengia pranešimus.	
8. Vokiečių idealizmo ir romantizmo įtampa. F. Schlegelis, Novalis, F. Holderlinas. Romantinės ironijos samprata. Substancijos problema. Refleksijos ir kalbos santykis.	2		4				6	5	F. Schlegel <i>Philosophical Fragments</i> . „Critical fragments“: 42; 48; 90; 108-109; „Athenaeum fragments“: 53-54; 121; 206; 242; 305 Novalis. 1971. <i>Philosophical writings</i> . „Miscellaneous observations“: fr. 30; 36; 43; „Logological Fragments I“ : 4; 9; 86; 98-99; „Monologue“ 83-84psl. Teorinių tekstų skaitymas, jų analizė. Dalis studentų rengia pranešimus.	
9. Pranešimo rengimas seminarui pasirinkta tema.									10	Seminaro literatūros nagrinėjimas,

									analizė, pranešimo rengimas
10. Rašto darbo rengimas.								20	Mokslinės literatūros paieška, skaitymas, savarankiška analizė ir rašto darbo rašymas.
	Iš viso	6		42				48	85

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Pranešimo pristatymas seminare	40%	Seminarų metu semestro eigoje (pasiskirstoma per pirmąjį užsiėmimą)	Identifikuoja ir išryškina pagrindines pristatomo fragmento problemas, tezes ir argumentaciją, dėsto nuosekliai ir dalykiškai, išvelgia poleminius momentus, atsako į pateiktus klausimus.
Rašto darbas	60%	Pateikiamas elektronine forma sesijos metu	Rašto darbo vertinamas pagal šiuos kriterijus: <ul style="list-style-type: none"> - <i>Darbo struktūra ir apimtis</i> (20-25 tūkst. sp. ž.). Struktūra aiški ir nuosekli, yra įvadas, dėstymas, išvados; Visi rašto darbai rengiami pagal bendruosius reikalavimus. (0-2 balai) - <i>Analizė</i>, išvados, pasirinktos darbo temos ir naudotos mokslinės literatūros <i>relevantiškumas</i> kurso tematikai (rašto darbo tema privalo būti iš anksto suderinta su dėstytoju). Išvados pagrįstos, remiamasi <i>relevantiška</i> mokslinė literatūra. Taip pat atsispindi susipažinimas su kurso tekstais (0-2 balai) - Teksto <i>originalumas</i> ir <i>aktualumas</i>, aiškiai suformuluotos prielaidos, tezė ir ją ginantys argumentai. Kurse apžvelgtų teorijų ir metodų įsisavinimas ir kūrybiškas interpretavimas (0-2 balai)

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privalomoji literatūra				
1. Fichte, J. G.	2021	<i>Foundation of the Entire Wissenschaftslehre and Related Writings (1794–95)</i> . Edited and Translated by Daniel Breazeale.		New York: Oxford University Press.
2. Jacobi, F. H.	1994	<i>The Main Philosophical Writings And The Novel Allwill</i> .		Montreal & Kingston: McGill-Queen's University Press.
3. Hegel, G. W. F.	2007	<i>Philosophy of Mind</i> . Trans. W. Wallace and A.V. Miller..		New York: Oxford University Press
4. Hegel, G. W. F.	2010	<i>Science of Logic</i>		Cambridge: CUP
5. Hegel, G. W. F.	1997	<i>Dvasios fenomenologija</i>		Vilnius: Pradai
6. Kant, I.	1993	<i>Opus postumum</i>		Cambridge: CUP press

7. Novalis	1971	<i>Philosophical writings</i>		Albany: State University Press
8. Schelling, F. W. J.	2004	<i>First outline of a system of the philosophy of nature</i>		Albany: SUNY Press
9. Schelling, F. W. J.	1987	“Ideas on a Philosophy of Nature as an Introduction to this Science” [1797]. Trans. Priscilla Hayden-Roy. In <i>Philosophy of German Idealism</i> . Ed. Ernst Behler. New York, N.Y.: Continuum		New York, N.Y.: Continuum
10. Schelling, F. W. J.	2008	<i>The Grounding of the Positive Philosophy. The Berlin Lectures</i>		Albany: State University of New York Press
11. Schelling, F. W. J.	1995	<i>Žmogaus laisvės filosofija</i>		Vilnius: Pradai
12. Schlegel, F.	1991	<i>Philosophical fragments.</i>		Minneapolis, London: University of Minnesota Press
Papildoma literatūra				
Beiser F.	2002	<i>German Idealism: The Struggle Against Subjectivism: 1781-1801</i>		Cambridge MA: Harvard University Press.
Breazeale, D.	2014	<i>Thinking Through the Wissenschaftslehre. Themes from Fichte's Early Philosophy</i>		Oxford: Oxford University Press
Copleston, F.	1963	<i>A History of Philosophy. Volume VII: Modern Philosophy</i>		New York, NY: Doubleday
Houlgate, S.	2013	<i>Hegel's 'Phenomenology of Spirit'</i>		London: Bloomsbury
Kant, I.	1991	<i>Sprendimo galios kritika</i>		Vilnius: Mintis
Kant, I.	1987	<i>Praktinio proto kritika</i>		Vilnius: Mintis
Limnatis, N.G.	2008	<i>German Idealism and the Problem of Knowledge. Kant, Fichte, Schelling and Hegel.</i>		Berlin: Springer
Pinkard, T.	2002	<i>German philosophy 1760-1869. The Legacy of Idealism.</i>		Cambridge: CUP press.
Schelling, F. W. J.	2017	<i>Apie filosofijos kaip mokslo prigimtį</i>	Problemos Nr. 91.	Vilnius: VU leidykla http://www.zurnalai.vu.lt/problemos/article/view/10510
Schelling, F. W. J., G. W. F. Hegel	2017	<i>Apie filosofinės kritikos esmę ir jos santykį su šiuolaikinės filosofijos situacija</i>	Problemos Nr. 92.	Vilnius: VU leidykla http://www.zurnalai.vu.lt/problemos/article/view/10916
Sedgwick, S.	2012	<i>Hegel's Critique of Kant. From Dichotomy to Identity</i>		Oxford: Oxford University Press
Tritten, T.	2012	<i>Beyond Presence. The Late</i>		Berlin: De Gruyter

		<i>F. W. J. Schelling's Criticism of Metaphysics</i>		
Welchman, J., Norman A. (eds.)	2004	<i>The New Schelling</i>		New York: Continuum
Winfield, R.D.	2014	<i>Hegel and the Future of Systematic Philosophy</i>		Basingstoke: Palgrave, Macmillan,
Žižek, S.	1996	<i>The Indivisible Remainder: On Schelling and Other Matters.</i>		London: Verso.